

Proposed concept, Royal Saudi Air Force Maintenance Depot Study

השדה הסעודי

זהו דגם למרכז תחזוקה למטויר חיל-האוויר הסעודי, שהוצע על-ידי חברת טאמס לצבא הסעודי, שעימו נמצאת החברה.

שאנטיה פועלים עכשיו בישראל, בקשרים הדוקים. טאמס, שהיא אחת מחברות-ההנדסה הגדולות בעולם, התמחתה בבניית שדות-תעופה. צילום זה פורסם רישמית בחוברת הפירסום של החברה.

מה שמכונה בטיהם Life Support. נשיא החברה הוא ריימונד אפשטיין, מראשי קהילת יהודי שיקאגו ומגדולי התור-מים למגבית שם. בנו, דויד אפשטיין, משמש כסגן-נשיא. החברה השלישית בתאגיד היא חברת פופ אוואנס ורובינס מניו-יורק, המעסיקה צוות של כמאה וחמישים עובדים. היא עוסקת בעיקר בתיכנון של חשמל ומכונות וכן מערכות תת-קרקעיות לחשמל, מים ודלק.

גם חברה זו לא ביצעה מעודה עבודה בסדר גודל של ניהול ופיקוח על בניית בסיס-תעופה מלא. לאנשיה אין ניסיון בבניית בסיסים בסדר גודל זה שיש להקים בישראל.

למרות היותה החברה הקטנה ביותר בתאגיד, מונה נשיאה, ג'וז' רובינס, כאחד לאי מטעם התאגיד לפרוייקט. נראה כי מינוי זה נעשה בזכות הקשרים שהיו לו בעבר עם הצבא האמריקאי. בזמנו הוא היה קשור לביצוע עבודות של מערכות תת-קרקעיות בוויאטנאם וקנה את ער-למו בחוגי הצבא האמריקאי כתוצאה מכך. הוא ביצע עבודות עבור הצבא האמריקאי, אבל בעיקר באזור ניו-יורק.

התורם שמכיר

את מנחם בגין

מאחר שאף אחת משלוש החברות המרכיבות את תאגיד-הניהול לא עסקה בעבר בניהול פרוייקט בסדר גודל זה, עוררה זכיית התאגיד במיכרז תמיהה בין חוגים מיקצועיים בארצות-הברית. בין הן חברות שניגשו למיכרז הניהול היה מיספר לא מועט של חברות שהן בעלות ניסיון עשיר בפיקוח על תיכנון והקמה של בסיסי-אוויר גדולים.

כמה מבעלי אותן חברות ניצלו את קשריהם עם אנשי הצבא האמריקאי בניו-יורק כדי להשיג הסברים לתוצאת המיכרז, שגראתה תמוהה בעיניהם. אותם אנשי שים טוענים כי נאמר להם מחוגי הצבא האמריקאי שחיל-ההנדסה המליץ על תאגיד אחר שינהל את הפרוייקט, אלא ש-המלצה זו נדחתה בוויאטנאם, שם נפלה ההחלטה הסופית. תוך התייעצות עם גורמים ישראליים.

אותם מתחרים שהפסידו במיכרז תוהים אם ייתכן שממשלת-ישראל לחצה על ממשלת ארצות-הברית להעניק את מיכרז הניהול לחברה שבה שותף ריימונד אפשטיין, תורם נכבד למגבית, המכיר אי-שית את ראש ממשלת ישראל, מנחם בגין, ושהיה בין מקבלי פניו, כשזו ביקר בשי-קאגו לפני כשנה, באחת מטיסתיו לארצות-הברית.

בידי המתחרים אין שום הוכחה לכך שממשלת ישראל היא שהכריעה לטובת תאגיד טאמס. זכות הוטו היחידה, שהיתה שמורה לישראל על בחירת חברה בידי הצבא האמריקאי, היא מסיבות ביטחוניות. אם אכן היתה מעורבות לטובת קבוצת אפשטיין ושותפיו על-ידי ממשלת-ישראל, אין ספק כי סיבות ההתערבות לא היו דווקא ביטחוניות.

של שלוש חברות, שהוקם על בסיס של שותפות מלאה, תאגיד זה הנקרא טאמס, ראשי-תיבות של מנג'מנט ספורט אנד אסושיאייטס. החברה הגדולה בתאגיד היא חברת לטטר נייט משיקאגו, חברת ניהול ידועה וותיקה המעסיקה כ-900 עובדים, שהיא אומנם בעלת ניסיון בעבודות של ניהול ופיקוח, אך לא בנושאי בניית שדות-תעופה. החברה לא ניהלה ולא פיקחה מעולם על בניית בסיסים של חיל-אוויר כלשהו או בניית שדות-תעופה אורחיים. מפעם לפעם היא העסקה בהרחבת שדות-תעופה אורחיים בארצות-הברית (בעיקר בנושאי כבישים וגשרים שבהם יש לה ידע רב) אך אין לה כל ניסיון מחוץ לגבולות ארצות-הברית בתחום זה.

החברה השנייה בגודלה בתאגיד הניהול היא קבוצת א. אפשטיין, אף היא משיקאגו. זוהי חברה המעסיקה כ-400 עובדי דים ועוסקת בדרך-כלל בתיכנון ובפיקוח על ביצוע של פרוייקטים תעשייתיים. גם לה אין כל ניסיון בבניית שדות-תעופה. משימתה העיקרית היא לדאוג לזיכור העובדים האמריקאים ולריווחתם.

שני המיכרזים האחרים נועדו לשתי קבוצות תיכנון וקבלנות נפרדות, שכל אחת מהן תתרכז בבניית בסיס אחר, הר אחת בבניית בסיס רמת מיטרד, שליד מיצפה רמון, והשנייה בהקמת בסיס עובי דה, שליד אילת.

תוצאות המיכרז עמדו להתפרסם, על-פי ההודעה הרישמית של חיל-ההנדסה האמריקאי, ב-15 במאי השנה. כשהגיע מועד זה ותוצאות המיכרז לא פורסמו, פנו כמה מהמשתתפים במיכרז לאנשי חיל-ההנדסה בניו-יורק, אלה טענו כי הם מצידם כבר השלימו את העבודה, וכי תוצאות המיכרז נשלחו לוויאטנאם, לאי-שור מייסרדה-ההגנה, ושם מעכבים את פיר-סומו.

עיקוב מעין זה אינו מקובל בארצות-הברית ומעורר מייד גל של שמועות והתי שדות. ואומנם, כאשר פורסמו תוצאות המיכרזים באיחור של יומיים, החלו מייד ריגונים על מה שהתרחש מאחורי-הקלעים של מייסרדה-ההגנה האמריקאי במשך יומיים אלה.

במיכרז של קבוצת הניהול זכה תאגיד

הוא שיצטרך למסרו בבוא היום לחיל-האוויר האמריקאי (לא הישראלי!). בידי חיל-האוויר האמריקאי נמצאת ה-אחריות הכללית לפרוייקט. באופן רישמי, יועברו שדות-התעופה, לכשיושלמו, למידי חיל-האוויר האמריקאי (המייצג את הפנטאגון) למייסרדה-הביטחון הישראלי, שיעבירם לחיל-האוויר של צה"ל. זוהי הסיבה לכך שבראש המיכלת האמריקאית בישראל נמצאים שני אנשי צבא בכירים המפקדים על הפרוייקט: בריגדיר גנרל הרטאנג, האחראי לפרוייקט בתל-אביב וקולונל ג'ק גילקיי, איש חיל-ההנדסה האמריקאי, שהוא ראש הצוות המתכנן והמבצע.

הפיקוח והניהול על בניית שדות-התעופה מהצד הישראלי, נמצאים בידי צוות שהוקם במיוחד למטרה זו על-ידי מייסרדה-הביטחון וצה"ל, הנושא את השם מינ-הלת שדות-התעופה. הניהול הכללי של מינהלה זו הוא בידי מייסרדה-הביטחון והממונה על הפרוייקט מהצד הישראלי הוא תת-אלוף משה בר-טוב, נווט לשעבר בחיל-האוויר, שהועלה לדרגה זו כדי שיהיה מקביל בדרגה לראש הצוות האמריקאי בישראל.

ראש אגף הבינוי של חיל-האוויר, הוא האחראי על תיכנון שני הבסיסים. למרות שראש הפרוייקט הוא צבאי, הרי גופו הוא אזרחי כולו. לצבא האמריקאי אין די אנשי מיקצוע כדי לתכנן, לנהל ולפקח על בניית שני בסיסי אוויר כה גדולים. שלא לדבר על בניית הבסיסים עצמם. לכן, כפי שמקובל אצלו מאז ומתמיד, פנה הצבא האמריקאי אל השוק האזרחי, כדי שיה יציע לו, מלבד חברות קבלניות שיבצעו את העבודה הפיסית בשטח, גם מומחי תיכנון, ניהול ופיקוח.

בלי ניסיון

קודם

צורך זה הוציא מיסרדה-ההגנה האמריקאי שלושה מיכרזים. מיכרז אחד הוצא להקמת קבוצת-ניהול, שתסייע בידי חיל-ההנדסה האמריקאי בניהול הפרוייקט, כולל פיקוח על התיכנון והביצוע וכן תד-אג לכל מחסורם של עובדי החברות האמריקאיות בארץ, מדור ועד מזון, בידור ויחבורה.

Location	Site Selection/Investigations	Master Planning	Economic/Technical/Financial Feasibility Studies	Aircraft, Passenger, and Cargo Forecasting	Airfield Design/ runways aprons	Passenger Terminals	Aircraft Fueling Systems	Airfield Lighting, NavAids, ATC	People-Mover Systems	Baggage/ Cargo Handling Systems	Hangers/ Aircraft Maintenance & Utilities	Access Roads and Vehicle Parking Facilities	Environmental/ Land Use Planning	Engr. Mgt./ Constr. Mgt.
Queen Alia International, Jordan														
Rural Airfields, Jordan														
Kimpo International, Korea														
Wattay Airfield Redevelopment, Laos														
Roberts Field, Liberia														
Wheelus AFB, Libya														
Dhahran AFB, Saudi Arabia														
RSAF Maintenance Facilities, Saudi Arabia														
Port Sudan, Sudan														
El Geneina, Sudan														
El Obeid, Sudan														

רשימת הלקוחות

רשימת הלקוחות הרישית של חברת טאמס מפר-טת את הלקוחות שיש לה במדינות ערב ואיזה סוג עבודה ביצעה עבורן. הרשימה כוללת את נמלי-התעופה הבינלאומיים עליה ושדות-תעופה כפריים (הכוונה לצבאיים) בירדן; את שדה-התעופה הצבאי וילוס בלבד, את בסיסי-התעופה בערב-הסעודית, ושלושה בסודאן.